

כלכלת

מדינת ישראל

חברת לימוד חמישית

עריכה: נדב שמגר - תיכון בן גוריון נס ציונה

השינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל

מאז קום המדינה חלים שינויים כלכליים רבים במבנה הכלכלי של מדינת ישראל

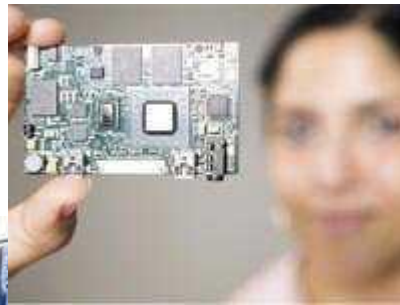
השינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל

< בשנים הראשונות התבססות על
חקלאות ותעשייה מסורתית.

השינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל

< במרוצת השנים חל שינוי לכיוון של:
מעבר למשק המתבסס על תעשייה
עתירת ידע ושירותים ברמה גבוהה.

השינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל

< המשק הישראלי עבר
מכלכלת ייצור מוצרים לכלכלת שירותים

מעבר זה בא לידי ביטוי בירידה במספר
המועסקים בחקלאות (המגזר הראשוני) ועלייה
במספר נותני השירותים (המגזר השלישוני)

שני גורמים חשובים מניעים את הפעילות הכלכלית במדינה:

כוחות השוק והמעורבות הציבורית.

* כוחות שוק: פעילות כלכלית המרחשת בין הקונים והמוכרים באופן חופשי (ללא התערבות ציבורית)

המעורבות הציבורית נועדה לבצע פעולות
לטובת הציבור כולו.

כוחות השוק מבצעים פעולות שמטרתן
להגדיל את הרווחים של הפרט.

המגמה כיום היא להקטין את המעורבות
הציבורית אבל קיים קושי מסויים בגלל העובדה
שמדינת ישראל היא מדינת רווחה.

העם דורש
צדק
חברתי!

העם דורש
מדינת רווחה!

תפקיד הממשלה הוא לדאוג לתעסוקה
לתושביה ולעזור לקבוצות החלשות בחברה.
זו הסיבה שגם כיום יש למעורבות הציבורית
השפעה רבה על המשק.

הגדרת מושגים בסיסיים

פעילות כלכלית:

כל פעילויות האדם הקשורות
בייצור מוצרים ושירותים,
צריכתם והמסחר בהם.

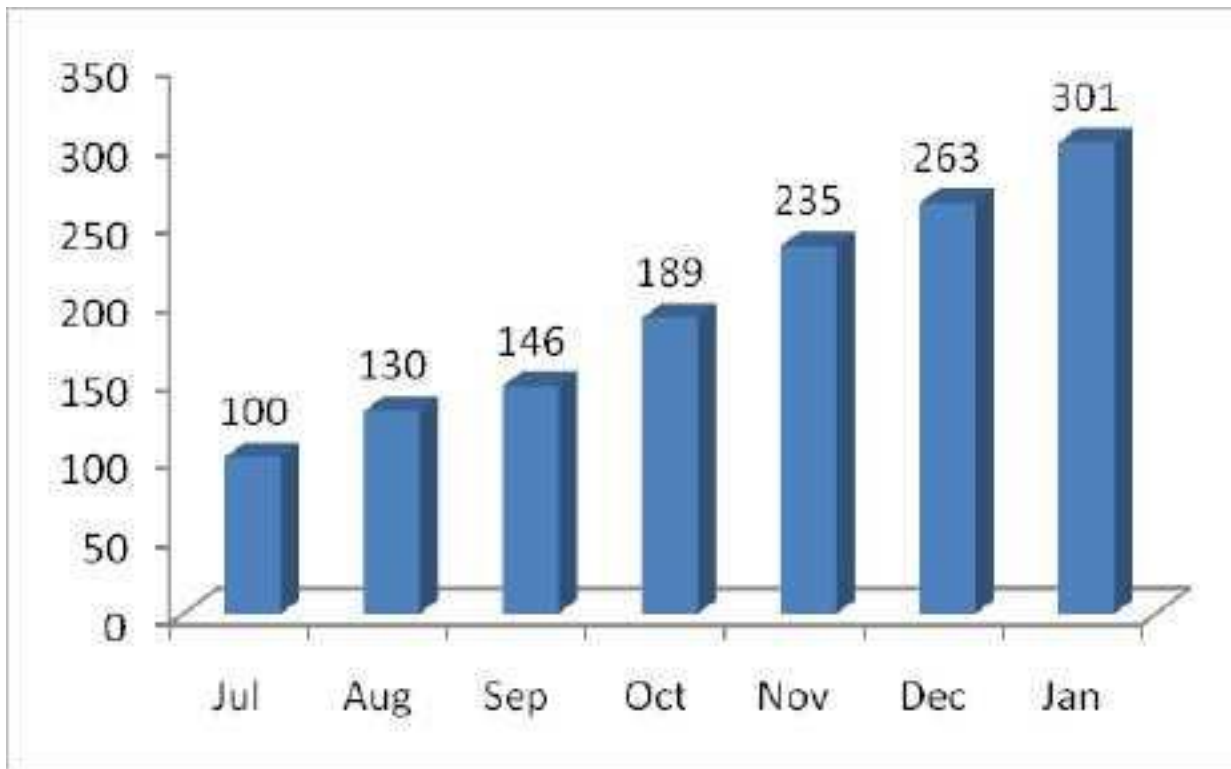
כוחות השוק:

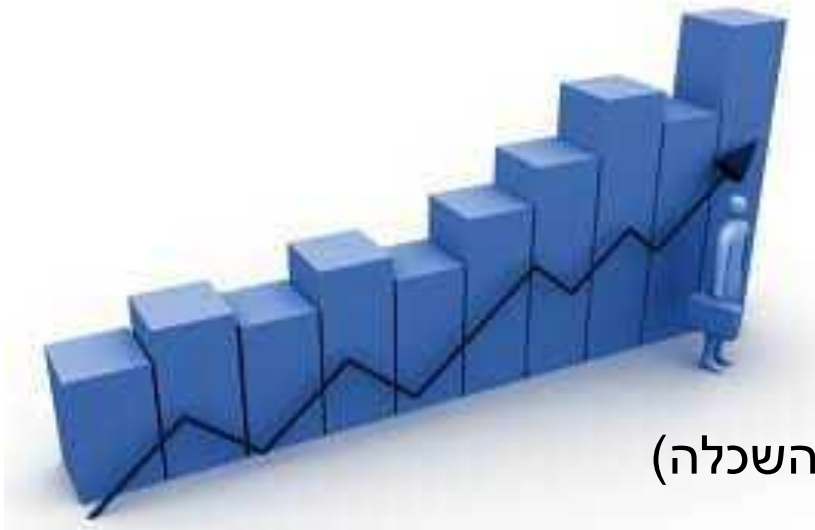
פעילות כלכלית המרחשת בין
הקונים והמוכרים באופן חופשי
(ללא התערבות ציבורית)

צמיחה כלכלית:

גידול ביכולת הייצור של המשק והתרחבותו
(גם גידול בתוצר לנפש)

צמיחה כלכלית:

והדבר מושפע מ:

א. גידול בהון האנושי (רמת השכלה)

ב. תוספת גורמי ייצור (עלייה בכוח אדם והגברת המיכון)

ג. השקעות גדולות במחקר ופיתוח (מו"פ)

ד. סיוע ממדינות חוץ

והגדלת ההשקעות הזרות במשק הישראלי.

ה. התייעלות הנגרמת כתוצאה מתחרות.

תוצר לאומי גולמי (תל"ג):

הערך הכולל של כל המוצרים והשירותים שהופקו במשק הלאומי (למשל המשק הישראלי) על ידי אזרחי המדינה בתוך הארץ או מחוצה לה במהלך שנה אחת.

economy כלכלה | **ynet** ידיעות אחרונות

התוצר לנפש בישראל - 31,767 דולר - בדומה לאירופה

שלחו להדפסה

דירוג

ישראל עולה בדרגה מבחינת התוצר לנפש. אומדן חדש של קרן המטבע הבינלאומית מקפיץ את ישראל מהמקום ה-21 למקום ה-18 בגוש המדינות המפותחות (OECD) ומעמיד את התוצר לנפש במונחי כוח קנייה ברמה הקרובה לזו הקיימת במדינות אירופה צבי לביא

ישראל עולה בדרגה מבחינת התוצר לנפש. אומדן חדש של קרן המטבע הבינלאומית מקפיץ את ישראל בבחינת העשיר היחסי של אזרחיה, מהמקום ה-21 למקום ה-18 בעולם. עם תוצר לנפש במונחי כוח קנייה של 31,767 דולר לנפש לשנת 2007.

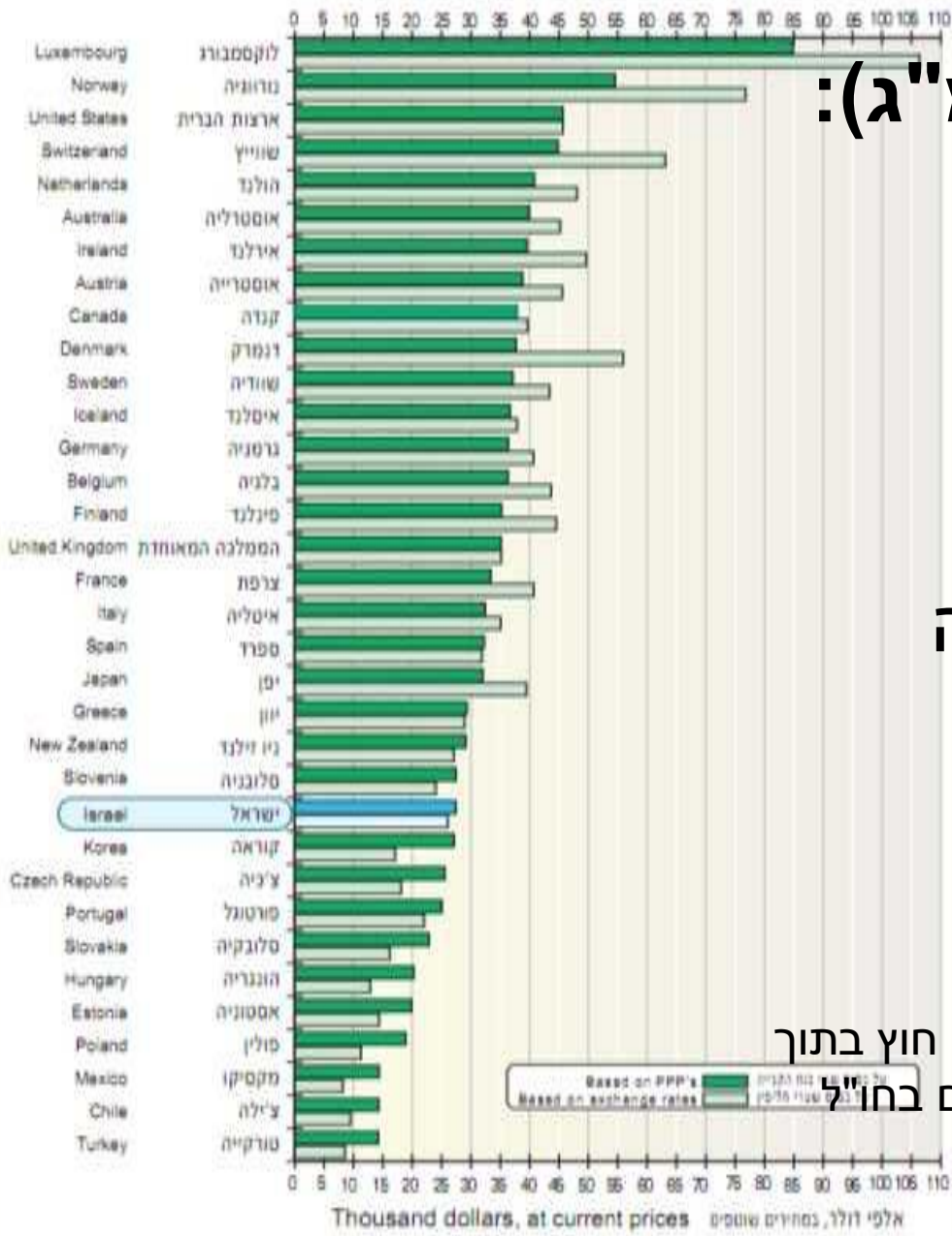
התוצר הזה לנפש מעמיד את ישראל בקירובת מדינות כמו צרפת (31,872 דולר לנפש) וגרמניה (32,178 דולר). כך מגלה היזם בנק ישראל על סמך פרסום בכתב העת הכלכלי World Economic Outlook. נתונים אלה מחליפים את

OECD

28.2 תוצר מקומי גולמי לנפש, על בסיס שערי חליפין ושווי כוח הקנייה

28.2 Gross Domestic Product per Capita Based on Exchange Rates and Purchasing Power Parities (PPP's)

2009

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג):

הערך הכולל של כל המוצרים והשירותים שהופקו בתוך תחומי המדינה וזאת על ידי כל מי שנמצא בתוך המדינה במהלך שנה אחת.

הערה: תמ"ג אינו כולל הכנסות של תושבי חוץ בתוך תחומי המדינה. או אזרחי המדינה הנמצאים בחו"ל

תל"ג לנפש:

חלוקת התל"ג במספר הנפשות במדינה.
ככל שהתל"ג לנפש גבוהה יותר, כך מדובר
ברמת פיתוח של המשק ורמת החיים.

יזם:

אדם או גוף היוזם ומשקיע
או מגייס השקעות לפיתוח
פעילות כלכלית חדשה.

יזמים צעירים ישראל

שירותי תחבורה ותעופה

- אל-על נתיבי אוויר (כולל סאן דור, תש"ת)
- ממן מסופי מטען וניטול
- צימ חברה השייט הישראלית
- מספנות ישראל

נספים, בנקאות ומימון

- אי.די.בי החזקות
- בנק אגוד^[1]
- בנק דיסקונט (חלקי)^[1]
- בנק המזרחי^[1]
- בנק הפועלים^[1]
- בנק כללי^[1]
- בנק לאומי (הפרטה חלקית)^[1]
- בנק למלאכה (הפרטת האחזקה החלקית)
- החברה הישראלית לביטוח אשראי
- אוצר השלטון המקומי
- חברת השקעות לפיתוח התעשייה
- יוזמה הון סיכון

אוצרות טבע

- חברת הנפט הלאומית
- כימיקלים לישראל (כולל למעלה מעשרים חברות בנות
- לפידות חברת מחפשי נפט לישראל (וחברת הבת מצדו
- מגן משאבי גז ונפט
- נפטא חברה ישראלית לנפט
- פז נפט (כולל 28 חברות בת ממשלתיות כמו פז נפט, נ
- החברה הלאומית לאספקת פחם
- בתי זיקוק לנפט

טכנולוגיה, תעשייה ותקשורת

- בזק (כולל בזק בינלאומי, בזק תקשורת, בזק אונליין)
- כור תעשיות
- מלם מערכות (המרכז למיכון משרדי)
- מנועי בית שמש
- מספנות ישראל
- עשות אשקלון (ההפרטה בוטלה)
- רפא"ל (חלקי)
- שור-זאן הקרנות

סמכויות שלטוניות

- בית סוהר (ההפרטה בוטלה על ידי בג"ץ)

הפרטה: מכירת הבעלות על חברות, מפעלים ושירותים מידי המדינה לגורמים פרטיים.

שלושת המגזרים:

ראשוני = חקלאות

(חקלאות, דיג, מרעה, יערנות, כרייה וחציבה)

שניוני = תעשייה

(עובדי תעשיות חומרי גלם, בנייה וייצור אנרגיה).

שלישוני = נותני שירותים.

ציבוריים: חינוך, תחבורה, בריאות, שירותי ממשלה...

פרטיים: חייטים, מרכולים, בנאים, שרות לקוחות...

רביעוני = ייצור שירותים ברמה גבוהה

היי טק, מו"פ.

חמישוני = תחום עיסוק כלכלי ופיננסי

(בורסה, בנקים, הנהלת חשבונות וכו'...)

מאזן מסחרי:

סך כל ערך הייצוא לעומת סך כל ערך הייבוא
של מדינה בשנה מסויימת.

סובסידיות:

העברת כספים מהמשלה וממוסדות ציבוריים ליצרנים ולצרכנים פרטיים כמענקי סיוע (תמריצים כלכליים)

The screenshot shows the website of the Ministry of Agriculture, Israel. The header includes the Ministry's logo and the text "המשרד להגנת הסביבה" (Ministry of Environmental Protection) and "מדינת ישראל" (State of Israel). A navigation bar contains various menu items, with "נושאים סביבתיים" (Environmental Issues) highlighted in green. The main content area features a breadcrumb trail: "דף הבית > נושאים סביבתיים > כלכלת סביבה > אמצעים כלכליים > אגרות ומסים, יצירת שוק וסובסידיות > סובסידיות". The main heading is "אגרות ומסים, יצירת שוק וסובסידיות" (Taxes and Subsidies, Market Creation and Subsidies). Below this, the word "סובסידיות" (Subsidies) is displayed in large green letters, followed by the English word "Subsidies" and the date "תאריך עדכון: 24/03/2003". The text explains that subsidies are financial transfers from the government and public institutions to producers and private consumers, serving as economic incentives. A sidebar on the right contains a search box and a list of related links, including "לוח אירועים סביבתיים" (Environmental Events Calendar), "נתוני איכות אוויר" (Air Quality Data), "אתר הילדים סביבה" (Children's Environmental Website), and "חדשות בנושא כלכלת סביבה" (News on Environmental Economics). The last link is highlighted in yellow. Below the sidebar, there is a section titled "העסקי ולמגזר השלישי לגיבוש תכנית לאומית לצמיחה ירוקה" (Business and Third Sector for Shaping a National Green Growth Plan) dated [24/10/11], with a link to "הדירוג הירוק של החברות" (Green Rating of Companies) and a "לארכיון" (Archive) link.

המשרד להגנת הסביבה

מדינת ישראל

חופש המידע | חקיקה ופסיקה | מדע וסביבה | חינוך סביבתי | תעשיות ועסקים | קבוצות עניין | נושאים סביבתיים | בסביבה שלך | אודות המשרד

דף הבית > נושאים סביבתיים > כלכלת סביבה > אמצעים כלכליים > אגרות ומסים, יצירת שוק וסובסידיות > סובסידיות

אגרות ומסים, יצירת שוק וסובסידיות

סובסידיות

Subsidies

תאריך עדכון: 24/03/2003

סובסידיות כוללות מענקים, הלוואות ברבית נמוכה והטבות מס, המשמשים כתמריץ למזהמים פוטנציאליים לשנות את התנהגותם, או כדרך להקטין את העלות של פעילויות לצמצום זיהום. לדוגמה, מענקים ממשלתיים ניתנים לתעשייה לצורך צמצום זיהום או ניתנת סובסידיות לתכניות הכשרת עובדים.

חיפוש

- < לוח אירועים סביבתיים
- < נתוני איכות אוויר
- < אתר הילדים סביבה
- < חדשות בנושא כלכלת סביבה

העסקי ולמגזר השלישי לגיבוש תכנית לאומית לצמיחה ירוקה [24/10/11]

הדירוג הירוק של החברות

לארכיון

סחר חוץ:

מכלול החליפין המסחריים של מוצרים (סחורות) ושירותים (כולל תירות) בין המדינה למדינות אחרות. סחר חוץ מתבצע באמצעות מנגנוני ייבוא וייצוא.

גלובליזציה של הכלכלה:

תהליך שבו השקעות הון ועבודה נעשים
גלובליים (עולמיים) יותר ויותר.

כלומר, כאילו אין גבולות

בין לאומיים וסחורות

ורעיונות עוברים בין

מדינות מהר ללא עיכובים.

חברות בין לאומיות:

חברות כלכליות שהחלו פעילות כלכלית במדינת הלאום אך הן הולכות ומתפשטות על פני מדינות נוספות במטרה למקסם רווחיהן (להרוויח יותר).

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מו"פ (מחקר ופיתוח):

תהליך שבו משקיעים הון וידע כדי לפתח מוצרים ושירותים חדשים או לשפר אלו

הקיימים. תחום זה בעיקר עוסק בתעשיות עתירות

ידע וטכנולוגיה.

(תחום זה משתייך למגזר הרביעוני)

ענף המסחר בישראל:

ענף המסחר בישראל:

מסחר - מתייחס לסחר בין האנשים
(בחנויות, באמצעות חברות, וכן בכל
הקשור ליבוא וייצוא) וזאת בניגוד
לתעשייה העוסקת בייצור המוצרים.
הסחר משלים את ענף התעשייה.

ענף המסחר בישראל:

מאפייני ענף המסחר:

1. הענף דינאמי מאוד.

ענף המסחר בישראל:

מאפייני ענף המסחר:

2. ענף המתפתח במהירות רבה.
בגלל הגידול בצריכה ובגלל מגוון המוצרים החדשים הנכנסים.

ענף המסחר בישראל:

מאפייני ענף המסחר:

3. מבוסס על יזמים פרטיים.

המצב נתון להשפעה חזקה של כוחות השוק.

עסק קטן או בינוני הוא על פי הגדרת משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה עסק המעסיק בין 1 ל-100 עובדים. המגזר מכונה באנגלית Small to Medium Business (SMB), או לחלופין Small and medium enterprises.

מגזר העסקים הקטנים והבינוניים מוגדר באירופה ובארצות הברית ככלל העסקים שיש בהם עד כ-500 עובדים. עסק שיש בו עד 50 עובדים מוגדר כעסק קטן. עסקים שיש בהם עד 10 עובדים מוגדרים כעסקים משרדיים או עסקים ביתיים (SOHO) Small office / Home office.

קיים הבדל ניכר בגודל בין עסק בינוני בקנה מידה אמריקאי לעסק בינוני בקנה מידה ישראלי. בישראל לרוב הכוונה בעסק בינוני לעסק שבו 50 עד 250 עובדים.

כיום קיימת מגמה של עידוד עסקים קטנים ובינוניים בעקב על ידי מרכזים אזוריים לטיפוח יזמות (מס"י), כמו כן החל משנת 1992 מופעלות תוכנית החונכות העסקית.

עסקים קטנים ובינוניים

עמוד ראשי
ברוכים הבאים
שינויים אחרונים
ערכים מומלצים
פורסלים
ערך אקראי
תרומה לוויקיפדיה

ט"פ

ענף המסחר בישראל:

מאפייני ענף המסחר:

4. בענף זה קיימת מעורבות ציבורית שמטרתה למתן תופעות לוואי (התפשטות מרכזי קניות גדולים על חשבון שטחים פתוחים).

עבודה שחורה
פועלים למען מדינת רווחה

מטרות האתר מי איתנו טפסי התפקדות למפלגות דרושים קישורים

« הצדק הוא הרפאים המתמחים הם הניכרים האמיתיים של המחאה »
היסוד הממון של הריכוזות היהודית צדק לאומי ועדק חברתי

הגיע הזמן למעורבות ממשלתית בשוק הנדל"ן

נושאים מלכה ותקציב מלכת בית שינו ושלטון מקומי ב 11.09.05

מזוקת הדיור מעלה את הצורך במעורבות ממשלתית מליאה בתחום הדיור. על המדינה לבנות דירות בעצמה בבנייה תקציבית ולנקוט באמצעים רגולטוריים כדי לפתור את מצוקת הדיור

אירועים בשבוע אומרים לנו שיש לדפ הפד"ן פוליטישוק הסור הפוליטי והשבועי לכונש

עבודה שחורה
פועלים למען מדינת רווחה

מטרות האתר מי איתנו טפסי התפקדות למפלגות דרושים קישורים

« נגס הרעלייה – הפרטנאחוד ברק ושלוש שמחון דאגו לזכויות העובדים »
הדיון הציבורי

דה-מרקק, רק מעורבות ממשלתית יכולה להגן מפני תאגידיים

נושאים דעת מלכה ותקציב ב 10.02.01

דה-מרקק מציע במאמריו אוטופיה קפיטליסטית של תחרות בין עסקים קטנים, אך לא מסביר איך להגיע לכך. במצב שבו תאגידי ענק שולטים בשוק, רק מעורבות ממשלתית תוכל להם

אירועים אומרים לנו פוליטישוק הסור הפוליטי והשבועי לכונש

ענף המסחר בישראל:

כלכלת ישראל והכלכלה הגלובלית:

אין ספק כי כלכלת ישראל משתלבת יפה בכלכלה הגלובלית המושפעת מהתקופה בה אנו חיים.

העולם כולו נמצא במצב שבו מדינות רבות משולבות זו בזו בכלכלתן – כגון סחר במידע, בהון, סחורות ועובדים זורמים ממקום למקום.

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

1. מעבר חופשי של סחורות ממדינה למדינה
יוצר תחרות בינלאומית.

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

2. תושבי מדינות שונות בעולם צורכים מוצרים דומים, בילויים ושירותים דומים.

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

3. השקעות של משקיעים זרים.

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

4. רכישת חברות ישראליות ע"י חברות רב-לאומיות.

economy כלכלה | **y net** יריעות אחרונות

כלכלה בארץ • כלכלה בעולם • בורסה • מטבע חוץ • צרכנות • קריירה • הכסף שלי • נדלן • כלכלה ירוקה • וידאו • כלכלה בסלולר

Followap מחיפה נרכשה ע"י NeuStar

חברת Followap, המספקת פלטפורמות מתקדמת לשירותי מסרים מיידיים למכשירים סלולריים, נמכרה בכ-140 מיליון דולר ל- NeuStar, ספקית שירותי תקשורת אמריקנית הנסחרת בניו-יורק בשווי של 2.35 מיליארד דולר

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

5. הקמת מפעלים, מרכזי פיתוח וחנויות של חברות זרות בארץ.

ענף המסחר בישראל:

התוצאות של הכלכלה הגלובלית:

6. סיוע לצמיחת חברות ישראליות שהתמזגו
או שרכשו חברות זרות.

תמורות בענף המסחר:

- א. ענף דינאמי המתפתח במהירות רבה לאור הגידול בצריכה.
- ב. עלייה במגוון המוצרים החדשים הנכנסים לשוק.
- ג. הקמתם של מרכזי מסחר גדולים וקניונים גדולים (על חשבון הרחובות הראשיים)
- ד. התבססות בעיקר על יזמים פרטיים.
- ה. התרחבות לאזורי הפריפרייה.
- ו. מעורבות ממשלתית ציבורית למתן את הפיתוח של מרכזים על חשבון שטחים פתוחים.

ענף התעשייה בישראל:

ענף התעשייה בישראל:

ענף התעשייה בישראל שהחל את דרכו במפעלי טכסטיל ומזון, התפתח מאד והפך לאחד הענפים החשובים במשק הישראלי.

ענף התעשייה בישראל:

קיימים שני סוגים עיקריים של תעשיות
וזאת על פי רמת הטכנולוגיה:

תעשיות מתקדמות:

תעשייה הפועלת בצורה מתקדמת (למשל
המשלבת טכנולוגיה ומיעוט כוח אדם)
אלקטרוניקה, כלי טיס ותקשורת אלקטרונית,
תרופות וציוד רפואי ומדעי וכדומה.

ענף התעשייה בישראל:

קיימים שני סוגים עיקריים של תעשיות
וזאת על פי רמת הטכנולוגיה:

תעשייה מסורתית:

תעשייה הפועלת בשיטות ישנות יחסית ובעיקר
מתבססת על הכוח הפיזי של האדם. בתחומים
כגון ייצור המזון, טכסטיל, עור, עץ, נייר, דפוס.

ענף התעשייה בישראל:

גלעין ושוליים בענף התעשייה בישראל:
דוגמא טובה להשפעת המעורבות
הציבורית מול כוחות השוק היא תפרוסת
מפעלי התעשייה:
כרבע ממפעלי התעשייה הוקמו בדרום
ובצפון הארץ הודות למעורבות ציבורית
והדבר תורם רבות לפיתוח אזורי
הפריפריה, אך עדיין מרבית המפעלים
(75%) נמצאים במרכז הארץ בגלל
השפעתם הרבה של כוחות השוק.

ענף התעשייה בישראל:

הגורמים למיקום המפעלים ותפוסתם במדינה:

א. קרבה לחומרי גלם.

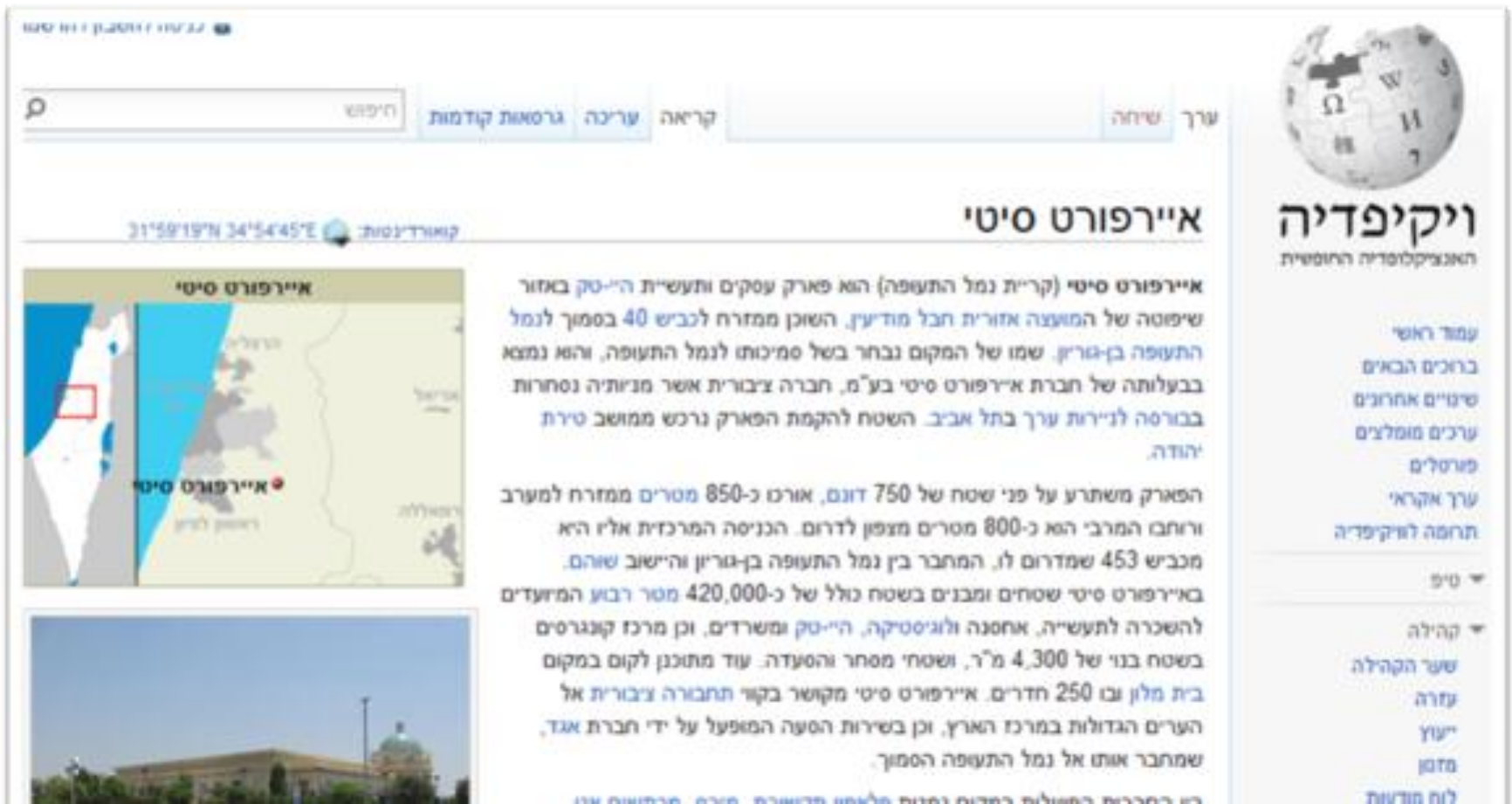
(למשל מפעלי ים המלח המייצרים דשנים).

ענף התעשייה בישראל:

הגורמים למיקום המפעלים ותפוסתם במדינה:

ב. קרבה לנמלי ים ואוויר (לייבוא וייצוא)

ערך שיהיה

קריאה עריכה גרסאות קודמות חיפוש

קואורדינטות: 31°59′19″N 34°54′45″E﻿ / ﻿31.98861°N 34.91250°E﻿ / 31.98861; 34.91250

אירפורט סיטי

האנציקלופדיה החופשית

עמוד ראשי
ברוכים הבאים
שינויים אחרונים
ערכים מומלצים
פורטלים
ערך אקראי
תרומה לוויקיפדיה

סיפ

קהילה

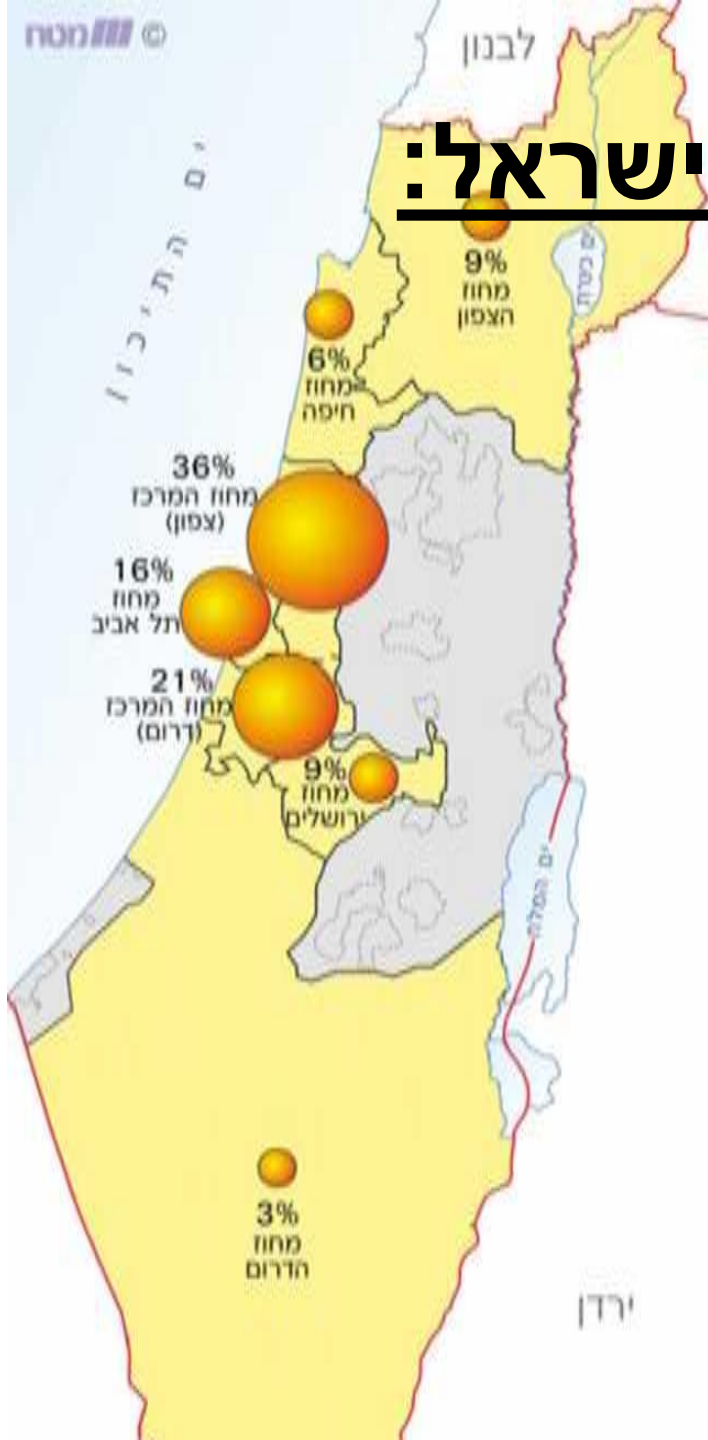
שער הקהילה
עזרה
ייעוץ
מזמן
לוח תוכניות

אירפורט סיטי

אירפורט סיטי (קרית נמל התעופה) הוא פארק עסקים ותעשיית היי-טק באזור שיפוסה של המועצה אזורית חבל מודיעין. השוכן ממזרח לכביש 40 בסמוך לנמל התעופה בן-גוריון. שמו של המקום נבחר בשל סמיכותו לנמל התעופה, והוא נמצא בבעלותה של חברת אירפורט סיטי בע"מ, חברה ציבורית אשר מנזתיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. השטח להקמת הפארק נרכש ממושב סירת יהודה.

הפארק משתרע על פני שטח של 750 דונם, אורכו כ-850 מטרים ממזרח למערב ורוחבו המרבי הוא כ-800 מטרים מצפון לדרום. הניסה המרכזית אליו היא מכביש 453 שמדרום לו, המחבר בין נמל התעופה בן-גוריון והיישוב שוהם.

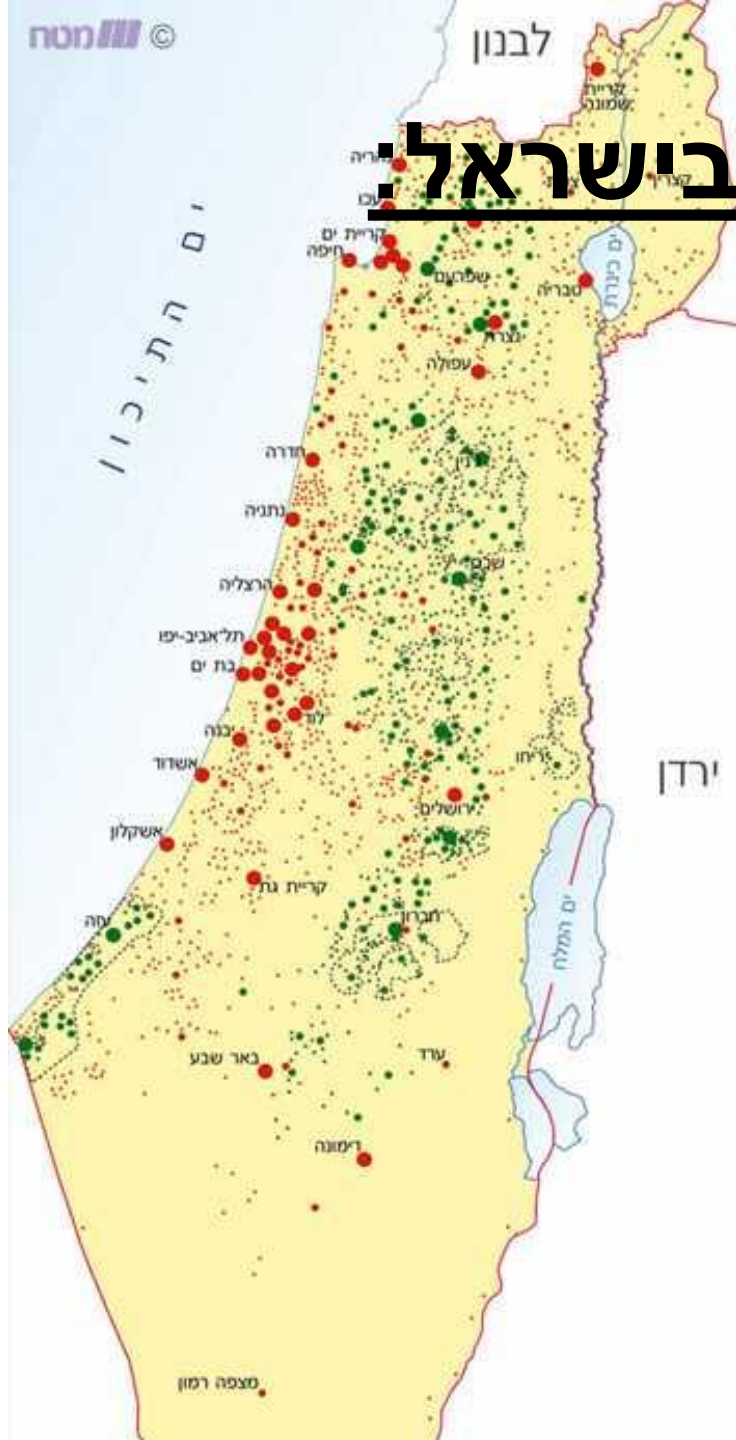
באירפורט סיטי שסחים ומבנים בשטח כולל של כ-420,000 מטר רבוע המיועדים להשכרה לתעשייה, אחסנה ולוגיסטיקה, היי-טק ומשרדים, וכן מרכז קונגרסים בשטח בנוי של 4,300 מ"ר, ושטחי מסחר והסעדה. עוד מתוכנן לקום במקום בית מלון ובו 250 חדרים. אירפורט סיטי מקושר בקווי תחבורה ציבורית אל הערים הגדולות במרכז הארץ, וכן בשירות הסעה המופעל על ידי חברת אנד, שמתבר אותו אל נמל התעופה הסמוך.

ענף התעשייה בישראל:

**הגורמים למיקום המפעלים
ותפוסתם במדינה:**

ג. קרבה לריכוזי אוכלוסייה.
(למשל לשם ניצול הון
אנושי, ריכוזי כוח אדם
ומוסדות מחקר ולימוד)

ענף התעשייה בישראל:

**הגורמים למיקום
המפעלים ותפוסתם
במדינה:**

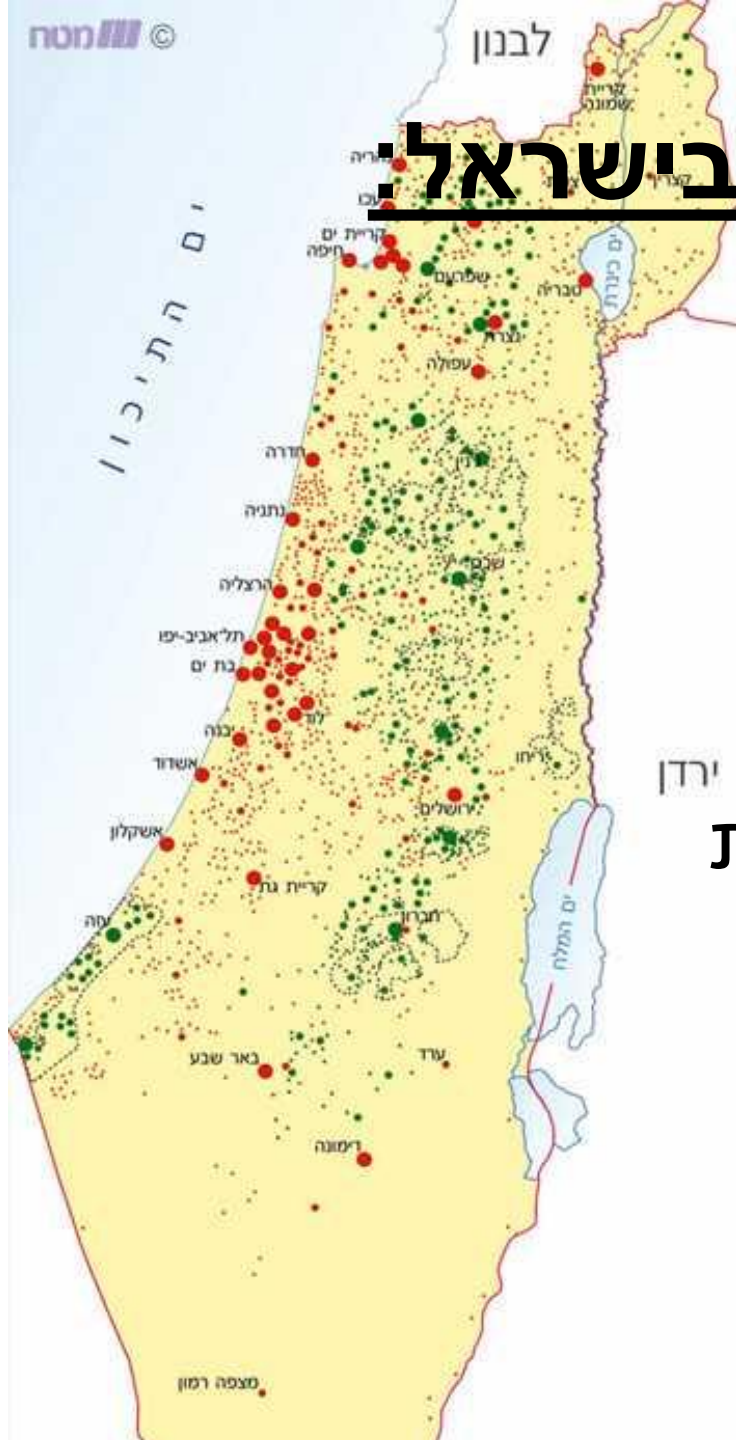
ד. קרבה לשוק הצרכני
(בתעשיית המזון,
הטכסטיל וההלבשה)
כגון במטרופולינים.

ענף התעשייה בישראל:

הגורמים למיקום המפעלים ותפוסתם במדינה:

ה. השפעה במעורבות ממשלתית.
 (כגון מתן תמריצים, הנחות ועידוד מעבר לאזורי שוליים)

ענף התעשייה בישראל:

הגורמים למיקום המפעלים ותפוסתם במדינה:

- 1. התרכזות במרכז הארץ.
- לאור ירידה במעורבות ממשלתית, עליית כוחות השוק ושיקולי כדאיות ורווחיות כלכלית.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

א. תעשיות צומחות (חדשות), שמייצרות מוצרים מתוחכמים עם השקעות רבות של הון וידע במחקר ובפיתוח המעסיקות אקדמאים, מדענים וטכנאים.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

ב. תעשיות, שבתהליך הייצור של מוצרי צריכה יומיומיים רגילים, משתמשות במכונות חדישות ובטכנולוגיה חדישה. (תעשיית המכונות אינה עתירת ידע).

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

מאפיינים עיקריים של תעשיות עתירות ידע:

א. מחזור חיים קצר של המוצרים ועיקרון המיזעור (ההקטנה) של המוצרים.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

מאפיינים עיקריים של תעשיות עתירות ידע:

ב. נהוג להבחין בין תעשיית ייצור רכיבים
אלקטרוניים לתעשיית ייצור והרכבה.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

מאפיינים עיקריים של תעשיות עתירות ידע:

ג. תנודות (שינויים) ומשברים רבים.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

גורמי מיקום של תעשיות עתירות ידע:

א. קירבה לאוניברסיטאות ולמוסדות מחקר
(הצורך בכוח עבודה אקדמאי ומיומן).

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

גורמי מיקום של תעשיות עתירות ידע:

- ב. סביבת מגורים מטופחת עם איכות חיים גבוהה ורמת שירותים חברתיים ותרבותיים גבוהה. קיימת חשיבות גם לקרבה למרכזים מטרופולינים.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

גורמי מיקום של תעשיות עתירות ידע:

ג. קירבה לנמלי תעופה ובעלי יוזמות
ויכולות של סיכון הון.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

גורמי מיקום של תעשיות עתירות ידע:

ד. אזור הזוכה לעדיפות בהשקעות הון ממשלתיות.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

1. תעשייה עתירת ידע

גורמי מיקום של תעשיות עתירות ידע:

ה. קירבה למפעלים דומים אחרים
(גם שרשור ואגלומרציה)

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

2. תעשייה כבדה:

תעשייה המבוססת על חומרי גלם שמשקלם רב. לדוגמה: תעשיית פלדה, תעשיית המכונות והמספנות. התעשייה הכבדה מייצרת במקרים רבים זיהום רב, ועל כן משתדלים להרחיק אותה מאזורי המגורים.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

3. תעשייה כימית:

ענף בתעשייה המבוסס על עיבוד חומרים הקיימים בטבע, או על יצירת חומרים חדשים בתהליכים שונים על ידי האדם. דשנים, מוצרי רפואה ומוצרי פלסטיק הם דוגמאות למוצרי התעשייה הכימית.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

4. תעשייה מסורתית:

תעשייה שמייצרים בה מוצרים כמו בגדים, בדים, נעליים, מזון, מוצרי מתכת בתעשייה המסורתית משתמשים בדרך כלל בכמויות גדולות של חומרי גלם, והייצור נעשה בפס ייצור אוטומטי ולעיתים בשילוב כוח אדם רב.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

5. תעשייה עתירת הון:

תעשייה שבה משקיעים השקעה כספית גדולה
בציוד, במבנים, בתשתיות ועוד.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

6. תעשייה עתירת עבודה:

תעשייה המבוססת על כוח עבודה רב ומעסיקה עובדים רבים בתהליך הייצור, רובם ללא הכשרה מקצועית מיוחדת. לדוגמה: תעשיית הטכסטיל.

ענף התעשייה בישראל:

סוגי תעשיות:

7. תעשייה פטרוכימית:

תעשייה המבוססת על תהליכי עיבוד שונים של נפט גולמי וגז טבעי. לדוגמה: זיקוק הנפט למרכיביו, חומרים פלסטיים ודשנים.

ISRAEL PETROCHEMICAL
ENTERPRISES LTD.

תמורות בענף התעשייה:

- א. צורך רב בקיומם של חומרי גלם ומשאבים טבעיים. כחצץ, אבן, פוספטים, חול וכו'
- ב. צורך במקורות אנרגיה להפעלת המיכון. (גז טבעי, פצלי שמן)
- ג. צורך בהשקעות הון כספי לצורך השקעה בציוד וכוח אדם.
- ד. הון אנושי איכותי בעל ידע ומיומנות לפיתוח התעשייה המתקדמת.
- ה. מעבר מתעשייה מסורתית (טכסטיל, מזון) לתעשייה עתירת הון, עבודה, ידע והיי-טק.
- ו. עלייה בשיעור המועסקים בתחום (בעיקר בתעשיות הביטחוניות משנת 1967).
- ז. הקטנת המעורבות הממשלתית ומתן עצמאות ליזמות פרטית תוך תמיכות ממשלתיות.
- ח. חשיפת המשק הישראלי לתחרות בין לאומית והשתלבות בכלכלה הגלובלית.
- ט. מעבר ממעורבות ציבורית ליזמות פרטית (שליטה ריכוזית ממשלתית עד שנות ה-70).

ענף מתן השרותים בישראל:

ענף מתן השירותים בישראל:

מספר המועסקים בשירותים ברוב מדינות העולם גדל במהירות (בניגוד לירידה במספר המועסקים בתעשייה ובחקלאות). גם בישראל משקלו של ענף השירותים בכלכלה הוא הגדול ביותר.

ענף מתן השרותים בישראל:

נהוג למיין ענף זה לשלוש קבוצות עיקריות:

1. שירותים אישיים.

(ספרים, שענים, חייטים, סנדלרים)

נמצא בירידה בגלל פיתוחים

טכנולוגיים חדשניים ובגלל העלייה

ברמת החיים.

ענף מתן השרותים בישראל:

נהוג למיין ענף זה לשלוש קבוצות עיקריות:

2. שירותים ציבוריים.

תחום הנמצא בעלייה, הולך ומתפתח אך במקביל לו, בגלל דרישה הולכת וגוברת של האוכלוסייה, מתפתחת מערכת מקבילה של שירותים פרטיים (בריאות, חינוך, ביטחון, רווחה).

ענף מתן השרותים בישראל:

נהוג למיין ענף זה לשלוש קבוצות עיקריות:

3. שירותים יצרניים (שירותים עסקיים)

ענף הצומח במהירות רבה יותר מזו של הענפים הכלכליים האחרים:

א. שירותים פיננסיים, בנקאות,

ב. שרותי ביטוח וייעוץ משפטי,

ג. מחקר ופיתוח,

ענף התיירות בישראל:

ענף זה משתייך למגזר השלישוני...

ענף מתן השרותים בישראל:

התיירות היא אחת התופעות הבולטות ביותר של הגלובליזציה. בישראל כמו במדינות רבות בעולם, ענף התיירות נמצא במגמת עלייה המורגשת בשלושה תחומים עיקריים:

ענף מתן השרותים בישראל:

תיירות נכנסת:

(מבחר מגוון של אתרים, נגישות גבוהה, אקלים נוח, מרחקים קצרים) – אחד המרכיבים החשובים בכלכלת ישראל. ענף הסובל מתנודות בגלל המצב הביטחוני והפוליטי בארץ. גורמי המשיכה: אתרי דת קדושים, חופשה ונופש, תיירות יהודית, ביקור קרובים ועוד.

ענף מתן השרותים בישראל:

תיירות יוצאת:

מפעילה נותני שירותים (סוכני נסיעות, חברות תעופה), תיירות זו קיבלה תאוצה בראשית שנות ה-90 בגלל:

- א. ביטול הצורך באשרות כניסה למדינות מסוימות.
- ב. פתיחת שעריהן של מדינות שהיו סגורות בפני התייר הישראלי (מרוקו).
- ג. הוזלת מחירי הטיסות.

ענף מתן השרותים בישראל:

תיירות פנים:

- תיירות זו יציבה יותר מן התיירות הנכנסת , מאזנת משברים בענף (בתקופות בהן מגיעים מעט תיירי חוץ), אילת, ים המלח והכינרת – תיירות זו נמצאת במגמת עלייה בגלל:
- א. עלייה ברמת החיים. וריבוי שעות הפנאי.
 - ב. חופשות מאורגנות של מקומות עבודה רבים.
 - ג. התפתחות ענף האירוח הכפרי (צימרים).

ענף מתן השרותים בישראל:

בענף זה נדרשות השקעות ציבוריות גדולות (כבישים, פיתוח אתרים) והוא מספק תעסוקה לתושבים רבים. מעורבותה של המדינה בענף זה היא רבה אך יזמים הרוצים לפתח תשתית או אתר יכולים לקבל מעמד של "מפעל מאושר" ולזכות בתמיכה ממשלתית.

פיתוח תירותי

ענף מתן השרותים בישראל:

חשוב לציין את ההשלכות השליליות הקיימות
לפעמים על תחומי איכות הסביבה וכן את מידת
ההשפעה של השקעה בתחומי התיירות על
האוכלוסייה בפריפריה!

תמורות בענף מתן השרותים:

- א. המשך המגמה להפיכתו לענף מוביל עם שיעור מועסקים רב יותר.
- ב. כולל שירותים אישיים (עורכי דין, מעצבים) שירותים ציבוריים (רווחה, חינוך) ושירותים יצרניים (בנקאות ופיננסים, סוכני ביטוח ומו"פ).
- ג. השירותים מתרכזים במרכזים המטרופולינים.
- ד. השירותים היצרניים מושפעים רבות מתהליכי הגלובליזציה.

תמורות בענף התיירות:

תת תחום של ענף מתן השרותים

- א. הגברת ההכנסות וההשקעות בענף בעקבות הגלובליזציה ותהליכים פוליטיים (כגון תהליכי שלום)
- ב. עידוד תיירות פנים (ישראלים בארץ) ותיירות חוץ (מחו"ל לישראל) בעיקר בתחומי דת.
- ג. עידוד יזמים פרטיים להשקיע בענף.

תהליך הגלובליזציה וישראל

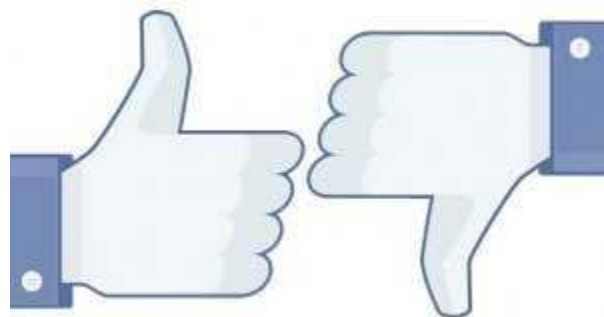
תהליך הגלובליזציה וישראל

כשמדברים על גלובליזציה, מתכוונים לתהליך שבו גורמים חברתיים, תרבותיים, כלכליים ופוליטיים מתקיימים במישור העולמי, ללא קשר לגבולות של מדינות או למרחקים גיאוגרפיים. כל הפעילויות וההתפתחויות האלה עושות את כדור הארץ ל"מקום אחד", או ל"כפר גלובלי".

תהליך הגלובליזציה וישראל

טיעונים בעד תהליך הגלובליזציה:

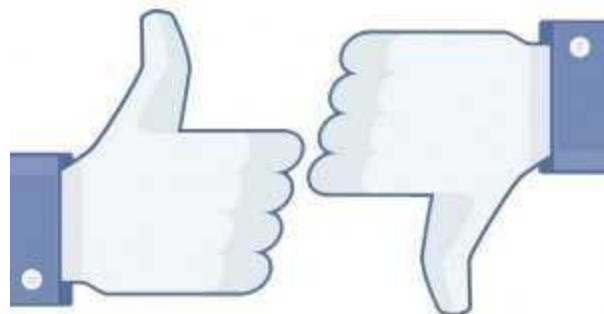
יש הרואים בגלובליזציה סימן להתקדמות האנושות בכיוון חיובי. אילו ישכילו בני האדם לחשוב במושגים של טובת "הכפר הגלובלי" - יהיה לכולם טוב יותר; ייווצר עולם חסר גבולות, ויתחיל עידן של שוויון אוניברסלי, רווחה, שלום וחירות.

תהליך הגלובליזציה וישראל

טיעונים נגד תהליך הגלובליזציה:

המתנגדים לגלובליזציה רואים בה ניסיון להשלטת תרבות המערב. נוסף על כך הגלובליזציה פועלת לטובת העשירים והחזקים על חשבון העניים והחלשים והיא מונעת ממדינות ואזורים רבים, המנוצלים על ידי מדינות מתועשות וחברות רב-לאומיות לתועלתן. כך, למשל, חברות המנצלות כוח עבודה זול במדינות העולם השלישי.

תהליך הגלובליזציה בישראל

הגורמים להאצת תהליך הגלובליזציה בישראל:

- א. הסרת מכסים והגבלות על הייבוא
(גם בשל הסכמי "סחר חופשי").
- ב. ביצוע הפרטה של גופים כלכליים.
- ג. השקעות של משקיעים זרים ושל חברות
זרות בארץ.
- ד. רכישת חברות ישראליות על ידי חברות
בין לאומיות ולהפך.

תהליך הגלובליזציה וישראל

יתרונות תהליך הגלובליזציה:

א. היקף התעשייה המסורתית הולכת ופוחתת.

ב. התייעלות מפעלים והכנסת שיטות ייצור חדישות.

ג. יצירת מקומות עבודה נוספים וגידול בענף השירותים

ד. פתיחתם של שווקים חדשים לייצוא ישראלי.

ה. שיפור מוצרים ושירותים מקומיים ויצירת קשרים

כלכליים בינ"ל.

ו. עידוד תחומי היי-טק והכנסת חברות ישראליות

למסחר בבורסות בעולם.

תהליך הגלובליזציה וישראל

חסרונות תהליך הגלובליזציה:

- א. פגיעה בתעשיות מסורתיות.
(תחרות מחו"ל בעיקר בתחומי טכסטיל ומזון)
- ב. מעמיק הפער הכלכלי בין עניים לעשירים.
- ג. העברתם של מפעלים ישראליים למדינות אחרות
(מעלה את שיעור האבטלה).
- ד. חלק גדול מהרווחים חוזר למדינות המשקיעות
בארץ ולא נשאר כאן.
- ה. פגיעה בתרבות המקומית ויצירת תרבות עולמית
הומוגנית (אחידה).

תהליך הגלובליזציה וישראל

הגירת עבודה - ממאפייני הגלובליזציה:

הגירת עבודה היא תנועה המונית של אוכלוסייה, המהגרת בעיקר מן המדינות המתפתחות, העניות, אל המדינות המפותחות והעשירות של מערב אירופה וארצות הברית. המהגרים נעים בחיפוש אחר עבודה ששכרה גבוהה מן השכר שבארצות מוצאם, במטרה לשפר את מצבם הכלכלי. במקרים רבים מדינות, ובהן ישראל, מעודדות מהגרי עבודה לבוא אליהן.

תהליך הגלובליזציה וישראל

הגירת עבודה - ממאפייני הגלובליזציה:

מדינות אלו משיגות כוח עבודה זול לעבודה בענפים שבהם אזרחי המדינה אינם מעוניינים לעבוד (בניין, חקלאות, סיעוד ועוד). הגלובליזציה והגירת העבודה, שהיא אחד ממאפייניה, מביאות גם למצבים של ניצול ופגיעה בזכויות אדם בכלל ובזכויות עובדים בפרט.

